

GMINA STARE BOGACZOWICE

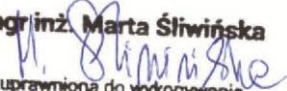
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla obszarów położonych w obrębie wsi Jabłów, gmina Stare Bogaczowice**

*(sporządzanego na podstawie uchwały nr XV/152/2026
Rady Gminy Stare Bogaczowice z dnia 31 marca 2026 r.)*

Świdnica, maj 2026 r.

Autor opracowania: Marta Śliwińska

mgr inż. Marta Śliwińska

uprawniona do wykonywania
zawodu urbanisty Nr Z-420

SPIS TREŚCI

1. Cel i zakres opracowania
2. Podstawy sporządzenia prognozy
 - 2.1. Podstawa prawna
 - 2.2. Opracowania wykorzystane przy sporządzaniu prognozy
3. Wskazanie powiązań projektu z innymi dokumentami
4. Metoda sporządzenia prognozy
5. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu
6. Charakterystyka i ocena poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego
 - 6.1. Położenie geograficzne
 - 6.2. Rzeźba terenu
 - 6.3. Budowa geologiczna
 - 6.4. Gleby
 - 6.5. Wody powierzchniowe i podziemne
 - 6.6. Złóża kopalin
 - 6.7. Klimat i warunki bioklimatyczne
 - 6.8. Ocena czystości powietrza
 - 6.9. Zasoby przyrodnicze i walory krajobrazowe
 - 6.10. Środowisko kulturowe
 - 6.11. Poważne awarie i zagrożenia naturalne
7. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji postanowień projektowanego dokumentu
8. Ustalenia projektu planu
9. Ocena ustaleń projektu planu w kontekście celów ochrony środowiska ustanowionych w innych dokumentach
10. Przewidywane oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na poszczególne komponenty środowiska
 - 10.1. Obszary Natura 2000
 - 10.2. Różnorodność biologiczna
 - 10.3. Ludzie
 - 10.4. Zwierzęta
 - 10.5. Rośliny
 - 10.6. Woda i powierzchnia ziemi
 - 10.7. Krajobraz
 - 10.8. Powietrze i klimat (w tym akustyczny)
 - 10.9. Zasoby naturalne
 - 10.10. Zabytki i dobra materialne
 - 10.11. Ryzyko wystąpienia poważnych awarii
 - 10.12. Zasięg oddziaływania
 - 10.13. Podsumowanie
11. Propozycje rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska alternatywnych do rozwiązań planu
Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opisem metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych w tym także wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy
12. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Załączniki:

1. Oświadczenie o spełnianiu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy.

1. Cel i zakres opracowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu planu zagospodarowania przestrzennego wynika z art. 17 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r., poz. 538) oraz z art. 46 i art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 z późn. zm.).

Niniejsza prognoza w myśl wyżej przywołanego art. 46 stanowi element strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Rolą tego opracowania jest minimalizacja szkodliwych oddziaływań na środowisko przyrodnicze, które mogą zachodzić w wyniku realizacji ustaleń planu, a także uzasadnienie decyzji przestrzennych podjętych w planie.

Celem prognozy jest identyfikacja oraz ocena skutków ewentualnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze i życie ludzi, które mogą powstać w wyniku realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz próba określenia rozwiązań eliminujących, ograniczających lub kompensujących negatywne oddziaływania, a w miarę potrzeb i możliwości przedstawienia rozwiązań alternatywnych do tych, zawartych w projekcie planu. Analiza ewentualnych przekształceń środowiska prowadzona równoległe z pracami planistycznymi, wpływa na ostateczny zapis ustaleń planu.

Niniejszą prognozę sporządzono na potrzeby projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów położonych w obrębie wsi Jabłów, gm. Stare Bogaczowice, do realizacji którego przystąpiono na podstawie uchwały nr XV/152/2026 Rady Gminy Stare Bogaczowice z dnia 31 marca 2026 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia w/w planu.

Zakres i stopień szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko został uzgodniony przez:

- 1) Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu pismem z dnia 8 maja 2026 r. znak WSI.411.104.2026.KM
- 2) Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wałbrzychu pismem z dnia 7 maja 2026r. znak: ZNS.9022.4.8.2026.SM.

2. Podstawy sporządzenia prognozy

2.1. Podstawa prawna

- 1) ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 z późn. zm.),
- 2) ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r., poz. 647 z późn. zm.),
- 3) ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r., poz. 13 z późn. zm.),
- 4) ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r., poz. 960 z późn. zm.),
- 5) ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2024 r., poz. 82),
- 6) ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r., poz. 1587 z późn. zm.),
- 7) ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r., poz. 538),
- 8) wybrane rozporządzenia wykonawcze do ww. ustaw.

2.2. Opracowania wykorzystane przy sporządzaniu prognozy

1. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, *Roczna ocena jakości powietrza w województwie dolnośląskim. Raport wojewódzki za rok 2024*, Warszawa 2025.
2. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, *Raport z klasyfikacji i oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych za lata 2019–2024*, Warszawa 2025.
3. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, *Ocena jakości wód podziemnych na terenie województwa dolnośląskiego w 2024 roku*, Warszawa 2025.
4. Rada Powiatu Wałbrzyskiego, *Program ochrony środowiska dla powiatu wałbrzyskiego na lata 2022–2026 z perspektywą do 2030* (uchwała nr XXX/70/2021 Rady Powiatu Wałbrzyskiego z dnia 16 grudnia 2021 r.).
5. Urząd Gminy Stare Bogaczowice, *Prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu planu ogólnego dla obszaru gminy Stare Bogaczowice*, Stare Bogaczowice 2025.

6. Urząd Gminy Stare Bogaczowice, *Strategia rozwoju gminy Stare Bogaczowice na lata 2022–2030*, Stare Bogaczowice 2022.
7. Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach, *Mapy glebowo-rolnicze dla obszaru województwa dolnośląskiego w skali 1:5000*.

3. Wskazanie powiązań projektu z innymi dokumentami

Projektowany dokument ma powiązania z niżej wymienionymi dokumentami i opracowaniami:

- 1) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stare Bogaczowice, zatwierdzone uchwałą nr XXVI/179/01 Rady Gminy Stare Bogaczowice z dnia 29 czerwca 2001 r., zmienione uchwałami Rady Gminy Stare Bogaczowice: nr IX/57/07 z dnia 23 listopada 2007 r., nr XV/103/08 z dnia 26 września 2008 r., nr XXVII/227/18 z dnia 23 stycznia 2018 r. oraz nr XVII/165/2020 z dnia 17 grudnia 2020 r.
- 2) Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, zatwierdzone uchwałami Rady Gminy Stare Bogaczowice:
 - nr XXII/145/09 z dnia 3 lipca 2009 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru nr I położonego w obrębie wsi Jabłów;
 - nr XVII/166/2020 z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w obrębie wsi Jabłów, zmienioną uchwałą nr XLI/394/2023 z dnia 21 grudnia 2023 r.;
 - nr XVII/167/2020 z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w obrębie wsi Jabłów;
 - nr XXVIII/244/2022 z dnia 4 marca 2022 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego we wsi Jabłów;
 - nr XXX/274/2022 z dnia 28 czerwca 2022 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w obrębie wsi Jabłów
 - Uchwała Rady Gminy Stare Bogaczowice w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wskazana w pkt 1 niniejszej prognozy.

4. Metoda sporządzenia prognozy

W opracowaniu prognozy, na podstawie dostępnych informacji dotyczących obszarów objętych projektem planu i terenów pozostających w bezpośrednim sąsiedztwie, dokonano analizy istniejącego stanu środowiska i ewentualnych oddziaływań na środowisko, będących rezultatem realizacji ustaleń planu. Posłużono się opisową analizą prawdopodobnych rodzajów skutków oddziaływania na środowisko, jakie potencjalnie mogą wynikać z realizacji ustaleń planu. Wykorzystano metodę prostego prognozowania opartą na analogii do oddziaływań już zrealizowanych podobnych inwestycji. Ocenę przeprowadzono dla jednego wariantu ustaleń planistycznych.

Przeanalizowano i oceniono skutki dla środowiska, które wynikają z:

- przeznaczenia terenu na określony rodzaj użytkowania,
- określenia warunków zagospodarowania tego obszaru.

Ocenie poddano te elementy środowiska, na które ustalenia planu mogą mieć wpływ tj.: powierzchnię ziemi łącznie z glebą, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, powietrze, środowisko kulturowe, zasoby przyrodnicze i walory krajobrazowe we wzajemnym ich powiązaniu z uwzględnieniem stanu środowiska.

5. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu

Ze względu na charakter zmian, jakie mogą nastąpić w wyniku realizacji planu nie przewiduje się konieczności szczególnej analizy skutków postanowień przedmiotowego dokumentu. Nawet w przypadku realizacji w 100% wszystkich zapisów planu, oddziaływanie na środowisko nie powinno zmienić się w stopniu, który powodowałby konieczność wprowadzenia nowych narzędzi i metod obserwacji środowiska. Kontrolowanie jakości środowiska może odbywać się poprzez indywidualne zamówienia lub w ramach monitoringu środowiska województwa dolnośląskiego.

Analizę skutków realizacji postanowień planu można wykonać również w ramach oceny aktualności studium i planów, sporządzaną przez Wójta Gminy Stare Bogaczowice. Obowiązek sporządzenia oceny opartej na analizie zmian w zagospodarowaniu przestrzennym wynika z art. 32 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Dokonując oceny aktualności w/w dokumentów należałoby zwrócić szczególną uwagę m.in. na realizację planów w zakresie zachowania

powierzchni biologicznie czynnej ustalonej w planie oraz ustalonych zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego. Ocenę aktualności studium i planów sporządza się co najmniej raz w czasie kadencji rady gminy. Z tą samą częstotliwością wykonywana byłaby analiza skutków realizacji postanowień planu.

6. Charakterystyka i ocena poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego

6.1. Położenie geograficzne

Zgodnie z regionalizacją fizyczno-geograficzną Polski wg Jerzego Kondrackiego obszar Gminy Stare Bogaczowice należy do:

- prowincji Masyw Czeski,
- podprowincji Sudety i Przedgórze Sudeckie,
- makroregionu Przedgórze Sudeckie, Pogórze Zachodniosudeckie
- mezoregionu Obniżenie Podsudeckie, Pogórze Wałbrzyskie.

Obniżenie Podsudeckie obejmuje środkową część Przedgórza sudeckiego. Od południowego zachodu wzdłuż wyraźnie widocznej w morfologii linii sudeckiego uskoku brzeżnego graniczy z Sudetami Środkowymi, od północnego wschodu ze Wzgórzami Strzegomskimi, Równiną Świdnicką i Masywem Ślęży, natomiast od wschodu ze Wzgórzami Niemczańsko-Strzelińskimi.

Pogórze Wałbrzyskie graniczy od Zachodu i Północnego zachodu z Górami Kaczawskimi i Pogórzem Kaczawskim, od wschodu z Obniżeniem Podsudeckim, od południowego zachodu z Górami Wałbrzyskimi, a od południowego wschodu wyraźną granicą z Górami Sowimi jest Dolina Bystrzycy.

6.2. Rzeźba terenu

Ukształtowanie powierzchni Gminy Stare Bogaczowice jest ściśle powiązane z powstałą w trzeciorzędzie morfologią Sudetów, w szczególności Sudetów Wałbrzyskich i ich Pogórza. Teren gminy jest zróżnicowany, silnie urzeźbiony, o czym świadczy różnica wysokości: od 293 m n.p.m. w dolinie Strzegomki (na północy obrębu Chwaliszów) do 778 m n.p.m. (Masyw Trójarbu). Cechą charakterystyczną terenu jest tu krajobraz schodowy odznaczający się występowaniem szeregu poziomów zrównań otaczających trzony górskie oraz kulminacje ostańców lub twardej. Dodatkowym urozmaicheniem na terenie gminy są doliny płynących tu cieków o charakterze skrzynkowym czy nieckowatym. Trzeciorzędowa rzeźba została „złagodzona” przez pokrywy akumulacji lodowcowej oraz wodnolodowcowej zlodowacenia plejstocénskiego. Grubsza oraz zwarta pokrywa tych osadów w części wschodniej gminy i w dolnych odcinkach Strzegomki jeszcze bardziej podkreśliła podział morfologiczny gminy na część bardziej równinną (północno – wschodnią) oraz górzystą (południowo- zachodnią).

Rzeźba terenu objętego opracowaniem jest również urozmaicona. Występują tu liczne wzniesienia i obniżenia, o czym świadczy różnica wysokości względnych wahająca się od 535 m n.p.m. do 740 m n.p.m.

6.3. Budowa geologiczna

Na obszarze gminy sąsiadują ze sobą trzy odmienne struktury geologiczne, co skutkuje różnorodnością litologiczną jak i tektoniczną tego terenu. Część południowo – zachodnia gminy usytuowana jest w obrębie niecki śródsudeckiej (jej północnego skrzydła). Tworzą ją antyklinalnie ułożone osady dolnego karbonu (kulmu), na które składają się zlepieńce, piaskowce, mułowce (formacja Szczawna, Lubomina). Sąsiadują one na południu z utworami górnokarbońskimi Zagłębia Wałbrzyskiego. Osadom tych formacji zaburzonych późniejszymi dyslokacjami i uskokami towarzyszą wulkanity wieku dolnopermskiego (ryolity, ryodacyty w formie żył, kominów, małych masywów). Utwory depresji (niecki) śródsudeckiej są oddzielone od północnego wschodu – od depresji Świebodziec wyraźną dyslokacją – nasunięciem Strugi.

W obrębie gminy znajduje się północna część formacji zwanej depresją Świebodziec (tzw. formacje; z Chwaliszowa i z Książa). Budują ją głównie gruboziarniste piaskowce zlepieńce górnego dewonu i dolnego karbonu (kulmu) z soczewami wapieni organicznych. Jest to równocześnie strefa kontaktowa z kaledonikum Gór Kaczawskich (północno – zachodnia część gminy). Związana z tą strefą burzliwa przeszłość geologiczna pozostawiła obok licznych nasunięć, wtórnych zafałdowań, spękań i uskoku również zmetamorfizowane skały kontaktowe: zieleńce, łupki szare, pstry mylonity i inne (z okresu wczesnopaleozoicznego).

Na paleozoicznym podłożu zalegają (w dolinach cieków oraz we wschodniej części gminy) osady czwartorzędowe: piaski, żwiry, gliny z okresu zlodowacenia środkowopolskiego oraz współczesne osady deluwialne. Surowce mineralne gminy związane są z różnorodnością formacji geologicznej i należą do nich przede wszystkim surowce skalne: wulkanity (porofiny) Masywu Trójgarbu, piaski, żwiry, gliny (iły), wapienie. Eksploatowane niegdyś w licznych, niewielkich wyrobiskach (piaskownie, glinianki, żwirownie, kamieniołomy) na potrzeby lokalnego budownictwa, dziś nie mają już znaczenia gospodarczego i nie są wykorzystywane. Ze spękaniami skał górnokarbońskich związane są ponadto wody mineralne z zawartością CO₂.

6.4. Gleby

Wg mapy glebowo-rolniczej (stan na 2010 r.) na obszarach objętych opracowaniem występują kompleksy: owsiano-pastewny górski, zbożowo-pastewny górski, zbożowy górski, użytki zielone słabe i bardzo słabe, użytki zielone średnie, lasy. Typy gleb w ramach kompleksów to gleby brunatne wyługowane i brunatne kwaśne. Gleby brunatne są mało przewiewne, słabo przepuszczalne i trudne do uprawy.

W obszarze objętym opracowaniem przeważają gleby średniej i złej jakości – znaczna przewaga gleb klasy V.

6.5. Wody powierzchniowe i podziemne

Wody powierzchniowe Gminy Stare Bogaczowice związane są z systemem rzeki Odry. Rzeki gminy są typowymi rzekami góorskimi. Charakterystyczne dla nich są: duże spadki, zmienne wodostany, gwałtowne wezbrania w okresie tajania śniegu i letnich nawałnych deszczów.

Teren objęty planem znajduje się na zachód od źródła rzeki Czyżynki, stanowiącego prawostronny dopływ rzeki Strzegomki. Strzegomka, będąca lewobrzeżnym dopływem rzeki Bystrzycy, jest główną rzeką odwadniającą teren gminy. Strzegomka ma swoje źródło w zachodniej części Gór Wałbrzyskich w Masywie Trójgarbu. Około 62 km swojego biegu Strzegomka zasila zaporowy zbiornik wody pitnej w Dobromierzu, który zapewnia wodę pitną dla miasta Świebodzice oraz pełni funkcję przeciwpowodziową, a jego niewielka część znajduje się na terenie wsi Chwaliszów.

Analizowany teren odwadniany jest przez Jabłonicę, prawobrzeżny dopływ rzeki Lesk (dopływ Bobru), w całości leży w granicach Jednolitej Części Wód Powierzchniowych (JCWP): Lesk od Grzędzkiego Potoku do Bobru (RW6000816169).

Na podstawie oficjalnych raportów klasyfikacji Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (GIOŚ) realizowanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (w tym najnowszych zbiorczych ocen dla rzecznych Jednolitych Części Wód Powierzchniowych), stan JCWP Lesk o kodzie PLRW6000171489 został oceniony jako zły. Wynika to bezpośrednio z faktu, że o ile wskaźniki ekologiczne i biologiczne wykazują wartości umiarkowane lub dobre, o tyle stan chemiczny (podobnie jak w 99% rzek w Polsce) nie spełnia norm środowiskowych.

Obszar opracowania na tle podziału hydrogeologicznego usytuowany jest w obrębie subregionu przedsudeckiego. Główne użytkowe piętra wodonośne występują w utworach trzeciorzędu i czwartorzędu.

Wody podziemne analizowanego obszaru to głównie wody szczelinowe, związane z wodonośnym piętrzem krystalicznego podłoża (karbońskiego i łupków metamorficznych staro paleozoicznych). Drugi obszar związany jest z piętrzem czwartorzędowym (obszarami akumulacji lodowcowej i wodnolodowcowej). Zwierciadło wody ma charakter głównie swobodny. Wody te ujmowane są pojedynczymi otworami o niewielkiej na ogół wydajności (od kilku do kilkudziesięciu m³ /h).

Odrębny rodzaj wód podziemnych stanowią wody mineralne o charakterze szczaw wodorowęglanowo-sodowych, związanych z górnokarbońskimi skałami osadowymi, z zawartością wolnego CO₂. Ich zasoby nie są bliżej ustalone. Wody te są eksploatowane w ujęciu w Starych Bogaczowicach.

W obszarze analizowanego terenu znajduje się Główny Zbiornik Wód Podziemnych – Niecka wewnątrzsudecka Krzeszów.

W 2021 roku GIOŚ (Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska we Wrocławiu) na terenie województwa dolnośląskiego prowadził badania jakości wód podziemnych w 48 punktach pomiarowych.

Ocena wyników badań monitoringu operacyjnego podczas pierwszego poboru w 2021 r. podziału na jednolite części wód podziemnych wykazała, że 92% badanych punktów pomiarowo -

kontrolnych zaliczono do wód reprezentujących dobry stan chemiczny. Wody o słabym stanie chemicznym stanowiły 8% punktów pomiarowych. Drugi pobór wód podziemnych w 2021 r. wykazał, że 90% badanych punktów pomiarowo - kontrolnych zaliczono do wód reprezentujących dobry stan chemiczny. Wody o słabym stanie chemicznym stanowiły 10% punktów pomiarowych.

Do wskaźników decydujących o jakości wody zaliczono: żelazo, potas, azotany, kation amonowy, nikiel, odczyn pH, temp wody.

Mając na uwadze rolniczy charakter gminy mogą powstawać zagrożenia zanieczyszczeniami zarówno dla wód powierzchniowych, jak i podziemnych, pochodzącymi z działalności rolniczej czy gospodarstw domowych (detergenty, pestycydy, metale ciężkie, azotany, skażenia bakteriologiczne).

6.6. Złoże kopalin

W obszarze objętym opracowaniem znajduje się złoże węgla kamiennego (Nr 579 Julia) leżące w południowo-wschodniej części obrębu Jabłów. Wg informacji z systemu Midas, z uwagi na trudne warunki i wyczerpanie zasobów bilansowych zaniechano wydobycia w 1996 r.

Na terenie gminy nie prowadzi się eksploatacji górniczej.

6.7. Klimat i warunki bioklimatyczne

Gmina Stare Bogaczowice pod względem klimatycznym należy do klimatów górskich, silnie zróżnicowanych wysokością n.p.m., a także rozkładem form powierzchni ziemi. Jest to region pośredni między surowym klimatem Karkonoszy, a łagodną Kotliną Kłodzką. Warunki termiczne pogarszają się wraz z wysokością.

Obszar opracowania leży w zasięgu regionu klimatycznego Sudetów – V region wałbrzyski – piętra b i c w części wschodniej (wg kwalifikacji A. Schmucka). Region Wałbrzyski obejmuje Góry Wałbrzyskie i Kamienne z piętrem b – umiarkowanie ciepłym (400-550 m n.p.m.) i piętrem c – umiarkowanie chłodnym (550-800 m n.p.m.) oraz Góry Sowie, w których wydzielić można także piętro d – chłodne (powyżej 800 m n.p.m.). Średnia roczna temperatura waha się tu od 5,5°C do 6,5°C, okres wegetacyjny rozpoczyna się w drugiej dekadzie kwietnia, a lato termiczne w dolinach i na grzbietach nie występuje. W głębokich dolinach tworzą się zastoiska chłodu. Sumy roczne opadów wynoszą 700-800 mm, a w Górach Sowich sięgają do 1000 mm. Maksimum przypada na miesiące letnie. Na terenie gminy przeważają wiatry z kierunku zachodniego i południowo – zachodniego.

Pod względem mikroklimatycznym obszar gminy jest dość znacznie zróżnicowany. Zbocza nasłonecznione (południowe) ulegają przesuszeniu, spływy zimnego powietrza w obniżeniach i doliny powodują zastoiska (mrozowiska). Dość korzystny (równoleżnikowy) układ większych dolin rzecznych ułatwia ich przewietrzenie (co ma związek z przeważającymi wiatrami zachodnimi).

6.8. Ocena czystości powietrza

Jakość powietrza kształtowana jest przede wszystkim poprzez: charakter dominującego na danym obszarze przemysłu i odległości od głównych emitorów, poziom emisji z sektora bytowo-komunalnego, układ komunikacyjny i natężenie ruchu samochodowego, położenie geograficzne i warunki meteorologiczne.

Co do zasady ocena poziomów substancji w powietrzu sporządzana jest na podstawie pomiarów prowadzonych w wojewódzkiej sieci monitoringu powietrza, bazującej na automatycznych i manualnych metodach oznaczania stężeń zanieczyszczeń. Pomiary w stacjach stałych wykonywane są w sposób ciągły. Uzupełnieniem ciągłych pomiarów wykonywanych w stałych punktach pomiarowych są automatyczne stacje mobilne, dzięki którym możliwe jest określenie poziomu zanieczyszczenia powietrza w strefach, w których nie ma stacji stałych.

Oceny dokonuje się z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów ustanowionych ze względu na: ochronę zdrowia ludzi oraz ochronę roślin. Lista zanieczyszczeń uwzględnionych w ocenie rocznej dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi obejmuje: dwutlenek siarki (SO₂), dwutlenek azotu (NO₂), tlenek węgla (CO), benzen (C₆H₆), ozon (O₃), pył zawieszony PM₁₀, pył zawieszony PM_{2.5}, ołów (Pb) w pyle zawieszonym PM₁₀, arsen (As) w pyle zawieszonym PM₁₀, nikiel (Ni) w pyle zawieszonym PM₁₀, kadm (Cd) w pyle zawieszonym PM₁₀, benzo(a)piren (BaP) w pyle zawieszonym PM₁₀. Do zanieczyszczeń uwzględnionych w ocenie rocznej dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony roślin zalicza się: dwutlenek siarki (SO₂), tlenki azotu (NO_x) oraz ozon (O₃).

Diagnoza istniejącego stanu w zakresie jakości powietrza na terenie stref województwa dolnośląskiego, w tym powiatu wałbrzyskiego wskazuje, że w 2024 r., występował wysoki poziom zanieczyszczenia powietrza arsenem zawieszonym w PM₁₀ oraz benzo(a)piranem zawieszonym w

PM10 i ozonem. Powodem występowania przekroczeń w okresie zimowym jest emisja z systemów indywidualnego ogrzewania budynków.

Według kryteriów dla ochrony roślin w 2024 r. stwierdzono ponadnormatywne stężenia ozonu. Stężenie ozonu w dolnej warstwie atmosfery warunkują dwa czynniki: naturalne tworzenie ozonu pod wpływem promieniowania słonecznego oraz wtórne reakcje zachodzące w powietrzu z uczestnictwem tzw. prekursorów ozonu, głównie tlenków azotu i lotnych związków organicznych, pod wpływem promieniowania słonecznego.

Należy jednak zauważyć, że nie dokonuje się pomiarów jakości powietrza atmosferycznego odrębnie dla obszaru Gminy Stare Bogaczowice. Ogrzewanie budynków bazuje tu na indywidualnych kotłowniach na węgiel i koks, co powoduje wzrost zanieczyszczenia w sezonie grzewczym. Na stan powietrza wpływa też całoroczna emisja związana z ruchem samochodowym. Jednocześnie kumulacji zanieczyszczeń przeciwdziała usytuowanie ważniejszych dróg oraz wsi w dobrze przewietrzanych dolinach.

O jakości powietrza atmosferycznego na terenach pozamiejskich obok wpływów lokalnych decydują oddziaływania regionalne i ponadregionalne (napływ zanieczyszczeń z dużych zakładów energetycznych i przemysłowych zlokalizowanych na terenie kraju i poza granicami). Jakość powietrza jest tu zdecydowanie wyższa niż w obszarach zurbanizowanych takich jak Wałbrzych, Wrocław czy Legnica, gdzie funkcjonuje część stacji pomiarowych.

Klasyfikacje strefy dolnośląskiej z uwzględnieniem kryteriów określonych pod kątem ochrony zdrowia ludzi i pod kątem ochrony roślin:

Tabela nr 1

Wynikowe klasy strefy dolnośląskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi (stan na 2024 r.)											
SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	O ₃	PM10	PM2.5	Pb	As	Cd	Ni	BaP
A	A	A	A	C	C	A1	A	C	A	A	C

A – klasa A, stężenia poniżej poziomów kryterialnych

C – klasa C, stężenia powyżej poziomów kryterialnych, wymagany program ochrony powietrza

Tabela nr 2

Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin (stan na 2024 r.)		
SO ₂	NO _x	O ₃
A	A	C

A – klasa A, stężenia poniżej poziomów kryterialnych

C – klasa C, stężenia powyżej poziomów kryterialnych, wymagany program ochrony powietrza

6.9. Zasoby przyrodnicze i walory krajobrazowe

Obszar opracowania to, na dzień sporządzania planu w całości tereny biologicznie czynne – łąki i pastwiska, zadrzewienia i lasy. Występują tu głównie rośliny synantropijne. Na obszarze opracowania nie stwierdzono występowania chronionych gatunków roślin i zwierząt w rozumieniu n/w aktów prawnych:

- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r., poz. 1713),
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r., poz. 2380).

W Gminie Stare Bogaczowice występują:

- obszar Natura 2000 – specjalny obszar ochrony siedlisk Masyw Chełmca (kod PLH02007),
- obszar Natura 2000 – specjalny obszar ochrony siedlisk Dobromierz (kod obszaru PLH020034),
- obszar Natura 2000 – obszar specjalnej ochrony ptaków – Sudety Wałbrzysko – Kamiennogórskie (kod obszaru PLB020010),

- Książański Park Krajobrazowy,
- otulina Książańskiego Parku Krajobrazowego,
- obszar chronionego krajobrazu Masyw Trójgarbu.

Teren, dla którego sporządzany jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie mieści się w obszarach parku krajobrazowego i jego otuliny ani rezerwatu przyrody. Obszar opracowania zlokalizowany jest w obszarze Natura 2000 – Sudety Wałbrzysko – Kamiennogórskie i Masyw Chełmca oraz w obszarze chronionego krajobrazu Masyw Trójgarbu.

6.10. Środowisko kulturowe

Zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r., poz. 1292 ze zm.) krajobraz kulturowy to postrzegana przez ludzi przestrzeń, zawierająca elementy przyrodnicze i wytwory cywilizacji, historycznie ukształtowana w wyniku działania czynników naturalnych i działalności człowieka (art. 3 pkt 14). Ustawa ta daje legitymację miejscowym planom zagospodarowania przestrzennego do ustalania stref konserwatorskich zróżnicowanych zarówno pod względem przedmiotu jak i sposobu ochrony oraz zakazów i nakazów mających na celu ochronę znajdujących się na tym terenie zabytków. Dla planowania przestrzennego istotna jest ta część problematyki ochrony i opieki nad zabytkami, którą można normować w decyzjach zezwoleń na budowę oraz innych, które mają wpływ na kompozycję i formy gospodarowania przestrzenią.

W obszarze opracowania i jego najbliższym sąsiedztwie występują stanowiska archeologiczne.

6.11. Poważne awarie i zagrożenia naturalne

Do tzw. „nadzwyczajnych zagrożeń” występujących w środowisku, charakteryzujących się nagłym przebiegiem, zaliczyć należy:

- klęski o charakterze naturalnym: powodzie, huragany, trzęsienia ziemi,
- katastrofy i wypadki związane z technologiami i wytworami ludzkimi: uwalnianie się niebezpiecznych substancji chemicznych, wybuchy, katastrofy komunikacyjne itp. zwane poważnymi awariami.

Na obszarach objętych opracowaniem i terenach przyległych nie ma zlokalizowanych obiektów przemysłowych, w których występowałyby rodzaje i ilości substancji niebezpiecznych kwalifikujące je jako obiekty o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej.

Tereny objęte opracowaniem nie graniczą z linią kolejową oraz znajdują się w znacznej odległości od dróg wojewódzkich krajowych. Poważne awarie w pobliżu analizowanego obszaru mogą występować jedynie na wspomnianych szlakach komunikacji drogowej i kolejowej podczas zdarzeń i katastrof komunikacyjnych z udziałem substancji niebezpiecznych.

Powodziami zagrożone są przede wszystkim doliny rzek. Zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego i mapami ryzyka powodziowego, opracowanymi przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, teren opracowania nie należy do obszarów zagrożonych zalaniem wodami powodziowymi.

7. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji postanowień projektowanego planu zagospodarowania przestrzennego

W przypadku braku realizacji postanowień opracowywanego projektu planu, tj. pozostawienia terenu w dotychczasowym użytkowaniu i zaprzestania dalszego inwestowania, na obszarze opracowania nie wystąpią niekorzystne zmiany. Dotychczasowe przeznaczenie i wykorzystanie terenów przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela nr 3

Przeznaczenie wg obowiązującego mpzp	Aktualne zagospodarowanie	Przeznaczenie/wykorzystanie terenów sąsiadujących
brak obowiązującego mpzp	- tereny rolnicze – łąki i pastwiska, - tereny lasów, - zadrzewienia i zakrzewienia	- tereny rolnicze - łąki i pastwiska, - tereny lasów, - zadrzewienia i zakrzewienia

Brak realizacji zapisów projektu planu i dotychczasowe wykorzystywanie terenów nie wpłynie na obecne wielkości:

- emisji pyłów i gazów (głównie SO₂, CO, CO₂) z indywidualnych gospodarstw, emisji przemysłowych oraz emisji gazów związanych z komunikacją,

- emisji zanieczyszczeń i produkcji odpadów związanych z gospodarką komunalną, przemysłem,
- zaśmiecania terenów w pobliżu siedzib ludzkich i szlaków komunikacyjnych.

Należy podkreślić, że projekt planu zagospodarowania przestrzennego nie dopuszcza inwestycji o znaczącym oddziaływaniu na środowisko, a ustalenia planu utrzymują obecne użytkowanie terenów rolnych, leśnych, zadrzewień i dróg transportu rolnego. Takie przeznaczenie na na celu zachowanie obecnego użytkowania terenu oraz uniknięcie rozproszenia zabudowy powstającej na podstawie decyzji o warunkach zabudowy. Plan miejscowy sporządza się z inicjatywy władz gminy Stare Bogaczowice.

Przy braku realizacji ustaleń projektu planu miejscowego stan środowiska przyrodniczego nie ulegnie większym przekształceniom.

8. Ustalenia projektu planu

W projekcie planu miejscowego wyróżniono następujące obszary funkcjonalne: tereny rolnictwa z zakazem zabudowy (RN) oraz tereny lasów (L).

W projekcie planu zawarto szereg ustaleń, które mają zapobiegać i ograniczać negatywne oddziaływania na środowisko mogące być rezultatem realizacji ustaleń planu, m.in.:

- zakaz zabudowy z dopuszczeniem: obiektów związanych z użytkowaniem i zagospodarowaniem terenów lasów w rozumieniu przepisów odrębnych, obiektów i urządzeń służących obsłudze ruchu turystycznego (punkty widokowe, trasy turystyczne, piesze, ścieżki i trasy piesze i rowerowe), obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko,
- określenie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 90%,
- zakaz zabudowy na terenach leśnych, z dopuszczeniem jedynie niewielkich obiektów obsługi ruchu turystycznego (do 50 m²) oraz urządzeń związanych z gospodarką leśną,
- dopuszczenie retencjonowania wód opadowych i roztopowych oraz ich wykorzystanie do celów gospodarczych lub przeciwpożarowych.

9. Ocena ustaleń projektu planu w kontekście celów ochrony środowiska ustanowionych w innych dokumentach

W związku z przynależnością Polski do Unii Europejskiej, w której kwestie ochrony środowiska są obecnie regulowane przez kilkaset aktów prawnych rzędu dyrektyw, rozporządzeń, decyzji i zaleceń, przepisy te zostały implementowane do polskiego porządku prawnego. Do priorytetów Unii Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska zaliczyć należy m.in. przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochronę różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie, a także lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych. Dokumentami rangi międzynarodowej, określającymi cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów położonych we wsi Jabłów, są m.in.:

- Dyrektywa Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych, nakładająca na państwa członkowskie wymóg wyposażenia aglomeracji w systemy zbierania ścieków komunalnych. Cel ten jest w pełni realizowany poprzez ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, które dopuszczają budowę, rozbudowę i modernizację dystrybucyjnych sieci oraz urządzeń infrastruktury technicznej (w tym w liniach rozgraniczających dróg wewnętrznych i stref technologicznych), przy jednoczesnym wprowadzeniu nakazu odprowadzania ścieków na warunkach określonych w przepisach odrębnych, co zabezpiecza teren przed niekontrolowanym zanieczyszczeniem gruntu.
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/2881 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie jakości powietrza atmosferycznego i czystszej powietrza dla Europy, nakładająca na państwa członkowskie obowiązek utrzymania jakości powietrza tam, gdzie spełnia ona zastrzone normy, oraz jej poprawy w pozostałych przypadkach. Cel ten realizowany jest w projekcie planu poprzez wprowadzenie rygorystycznego, bezwzględnie zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Zapis ten, w połączeniu z wyznaczeniem wyłącznie terenów leśnych (1L–12L), rolniczych (1RN–3RN) oraz rolniczo-leśnych (1RN-L, 2RN-L) z całkowitym zakazem zabudowy kubaturowej, skutecznie uniemożliwia powstanie na tym obszarze obiektów przemysłowych, produkcyjnych, handlowych czy

usługowych, które mogłyby generować nowe, punktowe lub liniowe źródła emisji gazów i pyłów do atmosfery.

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa oraz Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (dyrektywa siedliskowa), łącznie stanowiące podstawę europejskiego systemu ochrony przyrody Natura 2000. Akty te nakładają obowiązek wyznaczania i ochrony obszarów Natura 2000 oraz wdrożenia ścisłej ochrony gatunkowej. Cel ten – kluczowy z uwagi na bezpośrednie sąsiedztwo i pokrywanie się obszaru opracowania z obszarami Natura 2000 „Sudety Wałbrzysko-Kamiennogórskie” i „Masyw Chełmca” oraz Obszarem Chronionego Krajobrazu „Masyw Trójkarbu” – realizowany jest poprzez wprowadzenie całkowitego zakazu wznoszenia budynków. Dopuszczenie wyłącznie lekkich obiektów obsługi ruchu turystycznego (wiaty, punkty widokowe) o powierzchni zabudowy do 50 m² i wysokości do 6,0 m, przy jednoczesnym narzuceniu rygorystycznego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej na poziomie minimum 0,9 (90%), gwarantuje zachowanie integralności korytarzy ekologicznych, integralności siedlisk oraz ochronę ornitofauny przed antropopresją. Zapisy te harmonizują również z ograniczeniami wprowadzonymi w pasach technologicznych napowietrznych linii elektroenergetycznych (220 kV, 110 kV, 20 kV), gdzie zakazano wysokich nasadzeń i zmian ukształtowania terenu, co chroni otwarty charakter krajobrazu i naturalne trasy migracji ptaków.

Na szczeblu Wojewódzkim:

1. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego:

- cel nadrzędny: Ochrona Środkowosudeckiego Systemu Ekologicznego, zachowanie spójności korytarzy migracyjnych fauny o znaczeniu regionalnym oraz ochrona krajobrazów kulturowych i tradycyjnych form osadnictwa wiejskiego Sudetów.
- sposób realizacji w mpzp Jąbłów: Projekt planu bezwzględnie wdraża te wytyczne poprzez ochronę integralności przestrzennej terenów leśnych (1L–12L) oraz rolnych (1RN–3RN), które stanowią integralną część regionalnego korytarza ekologicznego łączącego Masyw Trójkarbu z Masywem Chełmca. Wprowadzenie zakazu nowej zabudowy kubaturowej uniemożliwia fragmentację siedlisk przyrodniczych, co wprost realizuje regionalną politykę ochrony bioróżnorodności. Ponadto ustalenia dotyczące ochrony historycznego układu ruralistycznego wsi Jąbłów chronią unikalne, dolnośląskie dziedzictwo kulturowe.

2. Program Ochrony Środowiska dla Województwa Dolnośląskiego:

- cel nadrzędny: Ochrona ilościowa i jakościowa zasobów wód podziemnych, w szczególności w obrębie Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP), oraz minimalizacja antropopresji na obszarach górskich i podgórskich.
- sposób realizacji w mpzp Jąbłów: Obszar planu w całości leży w granicach Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 108. Wprowadzony zakaz lokalizacji obiektów mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (w tym przemysłu i logistyki) eliminuje ryzyko punktowych skażeń warstw wodonośnych. Brak wyznaczenia nowych terenów zurbanizowanych i nakaz zachowania minimum 90% powierzchni biologicznie czynnej dla dopuszczonej infrastruktury turystycznej zabezpiecza naturalną retencję infiltracyjną gruntów.

Na szczeblu lokalny (Gmina Stare Bogaczowice):

1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stare Bogaczowice (Uchwała nr XVII/165/2020 z późn. zm.)

- Cel nadrzędny: Utrzymanie rolniczo-leśnego charakteru przestrzeni pozamiejskiej, ochrona lasów przed wycinaniem pod inwestycje oraz wykluczenie chaotycznej zabudowy mieszkaniowej rozproszonej na gruntach rolnych wysokich klas ochronnych.
- Sposób realizacji w mpzp Jąbłów: Zachowano pełną zgodność pionową z dokumentem strategicznym gminy (warunek formalny z art. 20 ust. 1 ustawy o p.z.p.). Wyłączenie z granic planu działek z wydanymi wcześniej decyzjami o warunkach zabudowy (WZ) pozwoliło na ochronę praw nabytych mieszkańców, przy jednoczesnym bezwzględnym zaryglowaniu pozostałych przestrzeni otwartych symbolami RN, L oraz RN-L. Dopuszczenie w strefie RN-L sukcesji i zalesień stanowi bezpośrednią realizację kierunku Studium w zakresie zwiększania lesistości gminy na gruntach nieprzydatnych rolniczo.

2. Strategia Rozwoju Gminy Stare Bogaczowice na lata 2022–2030

- Cel nadrzędny: Rozwój turystyki zrównoważonej i ekomobilności, promocja walorów krajobrazowych jako dźwigni rozwoju gospodarczego przy jednoczesnym bezwzględny poszanowaniu zasobów przyrodniczych.
- Sposób realizacji w mpzp Jabłów: Plan przekłada cele strategiczne gminy na język twardego prawa miejscowego. Zamiast blokować ruch turystyczny u podnóża Trójgarbu, plan tworzy ramy prawne dla jego bezpiecznego rozwoju. Dopuszczenie wiat turystycznych, punktów widokowych oraz ścieżek pieszych i rowerowych w terenach leśnych i rolnych pozwala na kanalizację ruchu turystycznego. Określenie maksymalnych parametrów dla tych obiektów (powierzchnia do 50 m², wysokość do 6,0 m) gwarantuje, że infrastruktura ta nie zdominuje krajobrazu i nie wywoła degradacji środowiska przyrodniczego.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego stanowi akt prawa miejscowego o znaczeniu lokalnym, którego zasięg terytorialny ogranicza się do granic administracyjnych gminy. W wyniku przeprowadzonej analizy celów i kierunków ochrony środowiska ustalono, że założenia projektu planu dla wsi Jabłów wykazują pełną spójność pionową z dokumentami strategicznymi wyższego szczebla. Rozwiązania planistyczne bezpośrednio wdrażają cele wyznaczone na poziomie międzynarodowym (w tym unijne dyrektywy środowiskowe oraz zaostrzone normy nowej dyrektywy AAQD z 2024 roku) oraz krajowym – określone w Polityce Ekologicznej Państwa 2030 (PEP2030). Na poziomie regionalnym i ponadlokalnym ustalenia te korespondują z priorytetami Programu ochrony środowiska dla województwa dolnośląskiego oraz Programu ochrony środowiska dla powiatu wałbrzyskiego na lata 2022–2026 z perspektywą do roku 2030. W niniejszej prognozie dokonano szczegółowej, indywidualnej oceny ustaleń projektu planu w kontekście specyfiki każdego z wyżej wymienionych poziomów zarządzania środowiskiem. Zbiorcze zestawienie tej analizy oraz sposób uwzględnienia poszczególnych celów ochrony przyrody, wód, powietrza i krajobrazu przedstawiono w tabeli nr 4.

Tabela nr 4

Cel programu ochrony środowiska	zgodność	niezgodność
Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych		
Przebudowa i częściowa wymiana składu gatunkowego zadrzewień przydrożnych wzdłuż odcinków dróg, nowe nasadzenia zieleni wysokiej, prace pielęgnacyjno-konserwacyjne zieleni przydrożnej	X	
Utrzymanie walorów i funkcji obszarów oraz obiektów objętych ochroną prawną	X	
Zwiększenie lesistości		
Zalesianie terenów o niskich klasach bonitacyjnych i gruntów polnych	X	
Minimalizacja zagrożeń spowodowanych klęskami powodzi i suszy		
Wyznaczanie i uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ustaleń planów zarządzania ryzykiem powodziowym oraz granic obszarów zalewowych, w tym obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, na których obowiązują zakazy wynikające z ustawy Prawo wodne	X	
Ochrona zasobów i poprawa stanu wód podziemnych oraz powierzchniowych		
Sukcesywna modernizacja i budowa systemów kanalizacji deszczowej wraz z urządzeniami podczyszczającymi	X	
Budowa, rozbudowa i modernizacja komunalnych oczyszczalni ścieków oraz systemów kanalizacji	X	
Podniesienie komfortu akustycznego mieszkańców powiatu		

Wyznaczanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obszarów chronionych przed hałasem	X	
--	---	--

10. Przewidywane oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na poszczególne komponenty środowiska

Obecny sposób użytkowania terenów oraz projektowane przeznaczenie terenów, wykluczają możliwość lokalizowania tu przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, natomiast gwarantują pozostawienie terenów objętych opracowaniem w dotychczasowym użytkowaniu (rolnym lub leśnym), dlatego nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na środowisko w wyniku realizacji ustaleń planu, co obrazuje tabela nr 6.

10.1. Obszary Natura 2000

Założenia planu i ich przyszła realizacja nie będą miały wpływu na obszary Natura 2000. Teren objęty planem jest zlokalizowany w granicach obszaru Natura 2000 – Sudety Wałbrzysko – Kamiennogórskie, w ramach którego obiektami ochrony są: bocian czarny *Ciconia nigra*, derkacz *Crex crex*, puchacz *Bubo bubo*, sóweczka *Glaucidium passerinum*, włochatka *Aegolius funereus*, dzięcioł zielonosiwy *Picus canus*, dzięcioł czarny *Dryocopus martius*, jarzębatka *Sylvia nisoria* i gąsiorek *Lanius collurio*.

Ponadto niewielki obszar planu znajduje się w granicach obszaru Natura 2000 – Masyw Chełmca, w ramach którego ochroną objęte są dzięcioł czarny, dzięcioł zielonosiwy, muchołówka mała, puchacz, sóweczka.

Plan nie wyznacza żadnych terenów przeznaczonych pod zabudowę lub inne zainwestowanie, a planowane przeznaczenie terenów stanowi utrzymanie obecnego (rolno-leśnego) użytkowania terenów objętych planem.

Ocena skutków oddziaływania:

Brak oddziaływania.

10.2. Różnorodność biologiczna

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na różnorodność biologiczną. Obszar opracowania to obecnie tereny rolne, tereny leśne, zadrzewienia i tereny dróg transportu rolnego. Realizacja ustaleń planu, podtrzymująca obecne użytkowanie terenu, nie spowoduje zmian w różnorodności biologicznej.

Ocena skutków oddziaływania:

Brak oddziaływania.

10.3. Ludzie

Obszar opracowania planu obejmuje większą część obrębu Jabłów z wykluczeniem obszarów zurbanizowanych i obszarów objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Projektowane funkcje nie są zaliczane do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko bądź mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Projekt planu zakazuje na terenach objętych opracowaniem lokalizacji zabudowy. Realizacja ustaleń planu nie będzie zatem powodować oddziaływania na ludzi.

Ocena skutków oddziaływania:

Brak oddziaływania.

10.4. Zwierzęta

Na terenie opracowania można zaobserwować głównie pospolite gatunki ptaków oraz gryzoni. Ponadto w obszarze opracowania zlokalizowane są: Obszaru Specjalnej Ochrony Natura 2000 „Sudety Wałbrzysko - Kamiennogórskie”, Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Masyw Chełmca”, Obszaru Chronionego Krajobrazu „Masyw Trójarbu”.

W wyniku wprowadzenia ustaleń planu nie należy spodziewać się likwidacji siedlisk. Z uwagi na obecny sposób wykorzystania terenu oraz planowane na tej podstawie funkcje terenów takie jak tereny rolne z zakazem zabudowy oraz tereny lasów należy przyjąć, że nie zmieni się sposób zagospodarowania terenu objętego planem. Dlatego nie wystąpią negatywne oddziaływania na populację zwierząt występującą na tym obszarze.

Biorąc pod uwagę wszystkie w/w uwarunkowania nie stwierdza się wystąpienia negatywnego wpływu ustaleń projektu planu na ptaki chronione w ramach obszaru Natura 2000 i inne gatunki zwierząt.

Ocena skutków oddziaływania:

Brak oddziaływania.

10.5. Rośliny

Szata roślinna w granicach planu w stanie istniejącym to jednorodne powierzchnie łąk i pastwisk, średnio zróżnicowane pod względem charakteru siedlisk i ich wartości przyrodniczych. W granicach terenu objętego planem należy zachować tereny biologicznie czynne. Są to głównie tereny zieleni niskiej, tereny lasów i zadrzewień.

Ustalenia planu nie spowodują zmian takich jak pojawienie się nowych gatunków roślin oraz zwiększenia bioróżnorodności występującej tu roślinności.

Ocena skutków oddziaływania:

Brak oddziaływania.

10.6. Woda i powierzchnia ziemi

Ze względu na brak zmian w zagospodarowaniu terenów objętych opracowaniem realizacja ustaleń planu nie wpłynie na środowisko wodno-gruntowe.

Ocena skutków oddziaływania:

Brak oddziaływania.

10.7. Krajobraz

Pełne wykorzystanie ustaleń projektu planu, poprzez zachowanie obecnego użytkowania terenów, nie zmieni krajobrazu na terenie objętym planem.

Ocena skutków oddziaływania:

Brak oddziaływania.

10.8. Powietrze i klimat (w tym akustyczny)

Charakter planowanego użytkowania terenów nie będzie powodować zmian w przepływie mas powietrza w warstwie przyziemnej. Ustalenia projektu planu nie będą miały wpływu na lokalne warunki klimatyczne.

Ocena skutków oddziaływania:

Brak oddziaływania.

10.9. Zasoby naturalne

Na obszarach opracowania występują złoża węgla kamiennego (Nr 579 Julia). Na terenie gminy nie prowadzi się eksploatacji górniczej, a ustalenia planu nie dopuszczają jej wznowienia. Oddziaływania na takie komponenty środowiska jak rośliny, woda czy powietrze zostały omówione w punktach 10.5, 10.6 i 10.8.

Ocena skutków oddziaływania:

Brak oddziaływania.

10.10. Zabytki i dobra materialne

Na terenach objętych planem nie występują obszary i obiekty zabytkowe. Ustalenia planu uwzględniają wnioski wniesione przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w odpowiedzi na zawiadomienie o przystąpieniu do sporządzania planu zagospodarowania przestrzennego. Dzięki wprowadzonym w porozumieniu z WKZ regulacjom, realizacja ustaleń planu nie wpłynie na stan środowiska kulturowego otoczenia, zabytki czy dobra materialne.

Ocena skutków oddziaływania:

Brak oddziaływania.

10.11. Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Ustalenia planu nie przewidują wprowadzenia na tereny objęte opracowaniem obiektów ani materiałów mogących być potencjalną przyczyną nadzwyczajnych zagrożeń dla ludzi i środowiska.

10.12. Zasięg oddziaływania

Z uwagi na planowane w planie przeznaczenie terenów realizacja założeń planu nie przyniesie oddziaływania o zasięgu transgranicznym. Oddziaływanie planu na środowisko będzie miało wyłącznie pozytywny charakter.

10.13. Podsumowanie

W wyniku realizacji projektu planu nie nastąpią znaczące zmiany w środowisku omawianego terenu. Najistotniejszym skutkiem realizacji ustaleń projektu planu będzie zachowanie obecnego sposobu użytkowania terenów.

Ocenę charakteru i natężenia przewidywanych rodzajów oddziaływania na obszary Natura 2000 i poszczególne komponenty środowiska podsumowuje tabela nr 6.

Tabela nr 6

Komponenty środowiska	Rodzaj oddziaływania												Brak oddziaływania
	bezpośrednie	pośrednie	wtórne	skumulowane	krótkoterminowe	średnioterminowe	długoterminowe	stale	chwilowe	pozytywne	negatywne*	neutralne	
obszary Natura 2000													X
różnorodność biologiczna													X
ludzie													X
zwierzęta													X
rośliny													X
woda													X
powietrze													X
powierzchnia ziemi													X
krajobraz													X
klimat													X
hałas													X
zasoby naturalne													X
zabytki													X
dobro materialne													X

Symbolem X oznaczono występujący rodzaj oddziaływania na poszczególny komponent środowiska. Stopień uciążliwości oznaczono w następujący sposób: 1 – nieznaczny, 2 – zauważalny (nie występuje w analizowanym obszarze), 3 – znaczący (nie występuje w analizowanym obszarze).

11. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opisem metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych w tym także wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

W myśl art. 51 ust. 2 pkt 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko rozwiązania alternatywne do rozwiązań przedstawionych w projekcie planu odnoszą się do celów, przedmiotu i integralności obszaru Natura 2000. Podczas prac planistycznych przeanalizowano różne warianty zagospodarowania terenu opracowania, m.in. pod kątem możliwości zachowania maksymalnie dużych powierzchni biologicznie czynnych oraz ograniczenia planowanej zabudowy w sposób umożliwiający zrealizowanie inwestycji bez nadmiernej ingerencji w środowisko.

– **Wariant 1 (Odstąpienie od sporządzenia planu – Wariant „0”):**

Odstąpienie od uchwalenia planu skutkowałoby pozostawieniem terenu w reżimie ogólnym, sterowanym ustaleniami nowo uchwalonego Planu Ogólnego Gminy Stare Bogaczowice. W przypadku braku planu miejscowego, ewentualne przekształcenia gruntów rolnych (np. pod zalesienia) lub lokalizacja infrastruktury technicznej i turystycznej odbywałyby się na podstawie decyzji o warunkach zabudowy (WZ), które w myśl przepisów obowiązujących w 2026 r. musiałyby być zgodne z Planem Ogólnym. Wariant ten nie gwarantowałby jednak tak rygorystycznej, lokalnej ochrony ekologicznej (brak możliwości narzucenia jednolitego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej 90% dla wiat oraz brak twardego, strefowego zabezpieczenia pasów technologicznych linii 220 kV, 110 kV i 20 kV). Z tego względu wariant ten uznano za niekorzystny dla zachowania spójności korytarzy ekologicznych i od niego odstąpiono.

– **Wariant 2 (Dopuszczenie ekstensywnej zabudowy zagrodowej/mieszkaniowej):**

Rozważano wariant dopuszczający na części terenów RN ograniczonej zabudowy związanej z produkcją rolną lub agroturystyką (zabudowa zagrodowa). Metoda oceny eksperckiej wykazała, że wprowadzenie jakiegokolwiek nowej zabudowy kubaturowej u podnóża Masywu Trójgarbu zwiększyłoby antropopresję, wywołało ryzyko fragmentacji siedlisk Natura 2000, wygenerowało

problem ściekowy w granicach JCWP nr 108 oraz zaburzyło chroniony układ ruralistyczny wsi. Wariant ten odrzucono jako sprzeczny z zasadą zrównoważonego rozwoju.

– **Wariant 3 (Wariant przyjęty – Całkowity zakaz zabudowy i sankcjonowanie sukcesji):**

Ostatecznie do projektu planu przyjęto wariant zakładający bezwzględną ochronę funkcji rolniczo-leśnych. Polega on na całkowitym zakazie wznoszenia budynków, dopuszczeniu jedynie lekkich, niepodpiwniczonych obiektów obsługi ruchu turystycznego (wiaty do 50 m², wysokość do 6 m) o powierzchni biologicznie czynnej min. 90% oraz wprowadzeniu elastycznej strefy RN-L sankcjonującej zalesienia. Wariant ten w sposób optymalny realizuje międzynarodowe i krajowe cele ochrony środowiska, zabezpiecza złożę węgla kamiennego „Julia” przed trwałym zainwestowaniem oraz chroni napowietrzne sieci elektroenergetyczne.

12. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Niniejsza prognoza stanowi dokument wyjaśniający, w jaki sposób zapisy nowego planu miejscowego dla wsi Jabłów wpłyną na otaczającą przyrodę, zdrowie ludzi oraz krajobraz. Głównym celem planu jest ochrona cennych obszarów rolniczych i leśnych przed chaotyczną zabudową.

Obszar objęty planem jest niezwykle wrażliwy przyrodniczo – graniczy lub pokrywa się z europejskimi obszarami chronionymi Natura 2000 („Sudety Wałbrzysko-Kamiennogórskie” oraz „Masyw Chełmca”), a także leży w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Masyw Trójgarbu”. Ponadto pod ziemią znajduje się udokumentowane złożę węgla kamiennego „Julia”, a przez teren przebiegają napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokiego i średniego napięcia (220 kV, 110 kV oraz 20 kV).

W wyniku przeprowadzonej analizy ocenia się, że realizacja planu przyniesie **pozytywne skutki dla środowiska**, co wynika z następujących ustaleń:

- całkowity zakaz budowy: Na całym obszarze wprowadzono bezwzględny zakaz wznoszenia budynków mieszkalnych, usługowych czy przemysłowych. Uniemożliwi to powstawanie dymu z pieców (smogu), powstawanie ścieków oraz chroni czystość wód podziemnych.
- ochrona krajobrazu i przyrody: Jedynymi dopuszczonymi obiektami są lekkie, drewniane wiaty turystyczne i punkty widokowe dla spacerowiczów. Mogą one mieć maksymalnie 50 m² powierzchni i 6 metrów wysokości. Muszą być budowane tak, aby aż 90% gruntu wokół nich pozostało naturalną, zieloną powierzchnią (łąką lub lasem), co zapewni bezpieczne trasy migracji dla dzikich ptaków i zwierząt.
- elastyczność dla lasów (Strefa RN-L): Plan pozwala na to, aby słabe ziemie rolnicze mogły w naturalny sposób zarastać lasem lub być celowo zalesiane, co zwiększy czystość powietrza w regionie.
- bezpieczeństwo techniczne: Wyznaczenie stref ochronnych wokół linii energetycznych (od 14 do 50 metrów) oraz wokół cmentarza (od 50 do 150 metrów) gwarantuje, że tereny te będą użytkowane w sposób bezpieczny dla ludzi. Zakaz wznoszenia trwałych budowli nad złożem „Julia” chroni z kolei dostęp do surowców mineralnych.

Projekt planu w pełni chroni środowisko przed negatywnymi skutkami rozwoju cywilizacyjnego. Zapisy te nie spowodują pogorszenia jakości życia mieszkańców, nie zwiększą hałasu ani nie wpłyną negatywnie na tereny sąsiednie. Teren wsi Jabłów zachowa swój dotychczasowy, piękny, podgórski charakter rolniczo-leśny.

Oświadczenie

o spełnianiu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy

Świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia oświadczam, że:

- 1) ukończyłam, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, jednolite studia w kierunku Gospodarka Przestrzenna na Wydziale Architektury Politechniki Wrocławskiej,
- 2) brałam udział w przygotowaniu więcej niż 5 prognoz oddziaływania na środowisko,

tym samym spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.).

mgr inż. Marta Śliwińska

uprawniona do wykonywania
zawodu urbanisty Nr Z-420